

Підтримка дітей та педагогів дошкільця в умовах війни

Організатори навчання

- Науково-методичний журнал
“Дошкільне виховання”

- Методична служба “Світич”

- Кам'янець-Подільський національний
університет імені Івана Огієнка

Підтримка дітей та педагогів дошкільця в умовах війни

Спікерки вебінару

Юлія Журлакова,
головна редакторка
журналу “Дошкільнє
виховання”

Ганна Остапенко,
головна редакторка
журналу “Джміль”

Наталя Людкевич,
редакторка
журналу “Джміль”

У програмі вебінару

- Виклики сьогодення та інструменти сучасного педагога
- Дієві практики самодопомоги і стабілізації емоційного стану дітей та дорослих (за матеріалами журналу “Дошкільне виховання”)
- Мистецтво як засіб підтримки та розвитку дошкільнят (за матеріалами журналу “Джміль”)
- Обговорення актуальних питань

Журнал “Дошкільне виховання” пункт незламності українського дошкілля

необхідна інформація

психологічна підтримка

інструменти для роботи

зв'язок із колегами

натхнення для творчості

Тематичні випуски з актуальних проблем

Тематичні випуски з різних освітніх напрямів

ISSN 0321-1401

Дошкільнє виховання

№ 5
2022

Всеукраїнський щомісячний науково-методичний журнал для педагогів і батьків

У ФОКУСІ: **ГРА І ТВОРЧІСТЬ**

STREAM-ОСВІТА: ГРАЄМО ПРОСТО НЕБА	МИСТЕЦЬКЕ СПІЛКУВАННЯ З ДІТЬМИ	ЦІКАВІ ІГРИ НА ВЗАЄМОДІЮ
---	--------------------------------------	--------------------------------

ISSN 0321-1401

Дошкільнє виховання

№ 10
2022

Всеукраїнський щомісячний науково-методичний журнал для педагогів і батьків

У ФОКУСІ: **ПЛЕКАЄМО РІДНУ МОВУ**

МОВЛЕННЄВЕ ЗАНЯТТЯ: СУЧАСНИЙ ПІДХІД	ЧИТАЙМО ДІТЬМ УКРАЇНСЬКЕ!	ІГРИ ТА ВПРАВИ В УКРИТТІ
---	---------------------------------	--------------------------------

ISSN 0321-1401

Дошкільнє виховання

№ 11
2022

Всеукраїнський щомісячний науково-методичний журнал для педагогів і батьків

У ФОКУСІ: **ЛОГІКА І МАТЕМАТИКА**

**ПЕРЕДПЛАТА
на 2023 рік
триває!**

ФОРМУЄМО НАВИЧКИ ОБЧИСЛЕННЯ	МАТЕМАТИЧНІ ІГРИ ТА ВПРАВИ	МУЗЕЙ ГЕОМЕТРИЧНИХ ФІГУР
-----------------------------------	----------------------------------	--------------------------------

Науковці, управлінці і практики об'єднують зусилля

У ФОКУСІ: ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС: ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ
Актуальні проблеми

Організація роботи з дітьми в захисних спорудах чи бомбосховищах

Оксана ГУРА,
методистка відділу дошкільної та початкової освіти,
ДУ "Український інститут розвитку освіти" МОН України

Для всіх очевидно, що освітнє середовище, у якому перебувають діти в умовах воєнного стану, має бути безпечним. Але воно має бути також інформативним, цікавим, стимулювати пізнавальний розвиток малечі. Гарантувати вихованцям не лише фізичну, а й емоційну та психологічну безпеку. Пропонуємо вашій увазі фахові рекомендації, що допоможуть розв'язати завдання облаштування та ефективного використання захисних укриттів у ЗДО.

Технології облаштування приміщень дошкільних закладів мають обирати самі, враховуючи напрями своєї діяльності та матеріальні можливості. Запропонуємо кілька варіантів.

Дидактичні, ігрові та розвивальні матеріали, що використовуються в укритті, мають бути мобільними, цікавими для дітей та викликати бажання грати з ними впродовж деякого часу.

ХАЛАБУДИ

Граючись та виконуючи різні завдання за бажанням, діти насамперед мають звільнитися від тривоги. Повернути малечі переживання спокою та безпеки через відчуття власного тіла допоможе "халабуна педагогіка".

Діти самі або з допомогою дорослих можуть облаштувати собі ігрові, казкові "будиночки" зі столів, стільців, ковдр, великих картонних коробок, відкритих парасольок тощо.

Це та наступне фото надіслала Світлана Остапчук, ЗДО № 73, м. Житомир

"СТІНИ, ЩО ГОВОРЯТЬ"

Зображення на стінах варто розміщувати на контрастному тлі, на рівні очей дітей. Їх має бути добре видно з відстані 1-2 м, а експозиція не повинна бути монотонною, надто "причесаною". Найбільш простий, економічний і не руйнівний для стін спосіб оформлення в укриттях — вбити кілька цвяхів або прикріпити маленькі гачки, на які можна чіпляти зроблені з цупкого паперу плакати, прапорці, кульки або рамки, аркуші з текстом, змінюючи їх відповідно до тем, що вивчаються, та актуальних завдань.

Читайте про освітню технологію "Стіни, стеля та підлога, які говорять" у журналі "Дошкільне виховання" № 1, № 3, № 4 за 2019 рік: dv.in.ua/2019-1/p3

Актуальні проблеми

Доречно оформити стіни в огляді **коректурних таблиць** (інформаційно-ігрових полів із різною кількістю клітинок (від 9 до 25)). Тоді педагог зможе швидко добути предметні картинки відповідно до змісту тематичного тижня або дня.

РІЗНІ ВИДИ ТЕАТРУ

За наявності **пересувної ширми** її можна використати в укритті як дошку, а також для театралізованої діяльності. Персонажі лялькового театру створюють особливу атмосферу казковості. Це пробуджує активність, фантазію, творчі здібності вихованців, розвиває комунікативні навички та стимулює пізнавальний інтерес, що сприятиме зниженню тривожності під час перебування в укритті. Для театралізованої діяльності радимо використовувати нетрадиційні ляльки та атрибути (**театр на дерев'яних ложках, ляльки-рукавички, ляльки-підколінники**).

- технологічність і універсальність;
- естетичний вигляд.

Стимулювати рухову діяльність дітей може й обладнання в укритті **скеледром** (не забуйте про страхування).

НЕЗВИЧАЙНІ ШАШКИ ТА ШАХИ

Такі спортивні ігри як шахи та шашки можна урізноманітнити та зробити більш захопливими для дітей. Для цього радимо використовувати різні матеріали та розміри ігрового поля. Можна запропонувати для гри дошку, заздалегідь розкреслену на підлозі, а ролі шахових фігур чи шашок можуть виконувати діти у відповідних наголовниках або великі макети з підручного матеріалу (обклеєні пластиківі пляшки). Ігрові поля для ігор можна також розташувати на спеціальних столах чи макетах, а фігурами слугуватимуть пластиківі кришечки (які можуть залишатися в укритті).

БІЗБОРДИ

Для дітей раннього та молодшого дошкільного віку варто організувати в укритті центр **сенсорних ігор та бізбордів**. Доречним буде використання **гри "Кошик скарбів"**, описаної німецькою педагогінею Елінор Гольдшмідт.

ВІЛЬНА ГРА

Будь-які підручні речі можна пропонувати дітям використовувати як заміники іграшок. Це розвиває фантазію, кмітливість та здатність мислити нестандартно.

Варіантів облаштування захисних приміщень для вихованців ЗДО дуже багато. Головне, про що ми, дорослі, повинні пам'ятати: це має бути простір, безпечний не тільки фізично, а й психологічно.

Читайте про освітню технологію "Вільна гра дітей, або День без іграшок" у журналі "Дошкільне виховання" № 1, 2019: dv.in.ua/2019-1/p9

У ФОКУСІ: ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС: ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ
Розвивальне середовище

НЕ ПРОСТО УКРИТТЯ, А ПРОСТІР ДЛЯ ЖИТТЯ

Досвід облаштування кімнати безпеки у ЗДО

Надія ШЕВЧИК,
директорка, ЗДО № 11 (центр розвитку дитини), м. Ковель, Волинська обл.

Незважаючи на труднощі, пов'язані з війною, працівники українських дитсадків роблять усе можливе для облаштування безпечного освітнього простору для малечі. Своїми здобутками в цій царині діляться колеги з Волині.

Наш заклад дошкільної освіти влітку знову відчинив свої двері для вихованців. Відповідно до ст. 20 Кодексу цивільного захисту України, упродовж травня ми працювали над створенням безпечного освітнього середовища для проведення повноцінного освітнього процесу в умовах воєнного стану та для захисту вихованців. Зокрема облаштували захисту споруду — кімнату безпеки. Ось які кроки ми здійснили.

Що має бути в дитячій "тривожній валізі":

- бірка з інформацією про дитину (ПІБ, адреса, контакти батьків та рідних, група крові);
- пляшечка з водою, сухе печиво, сухофрукти;
- вологі та сухі серветки;
- маленький махровий рушник;
- лейкопластир;
- дитячий літтарик;
- одна-дві іграшки;
- комплект змінної білизни та одягу (шкарпетки, труси, теплий одяг).

Підтвердження можливості використання підвального приміщення як укриття

Підвальне приміщення закладу обстежила місцева комісія (представники виконавчого міського ради, управління освіти, Ковельського районного управління головного управління ДСНС України у Волинській області) і видала акт оцінювання об'єкта (будівлі, споруди, приміщення) щодо можливості його використання як найпростішого укриття. Відповідно до цього акта було зроблено висновок про можливість використання підвального приміщення площею 241,48 м² як укриття (виконання наказу МВС України № 579 від 09.07.2018 "Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту").

© "Дошкільне виховання", 2022, № 7-8

Розвивальне середовище

2 Підготовка приміщення до безпечного перебування дітей

Працівники закладу разом із батьками та комунальниками облаштували в укритті майже повноцінні групові кімнати: провели додаткове освітлення, зробили косметичний ремонт, упорядкували підлогове покриття, передбачили два аварійні виходи, санітарну зону з баками для питної води й біоуалетами та медпункт із запасом необхідних лікарських засобів та кушеткою для медичного огляду.

Батьки надали необхідну інформацію про дітей та підготували "тривожні валізи".

3 Облаштування освітнього простору

Педагогі розфарбували та прикрасили стіни приміщення улюбленими для малечі персонажами казок і яскравими малюнками. Облаштували повноцінні куточки для проведення освітньої роботи, рухливих та народних ігор, відпочинку.

Діти мають можливість пограти з бізбордами, роздивитися демонстраційні матеріали та дитячі книжки, провести час за дошками для малювання, скористатися матеріалами для самостійної образотворчості, узяти участь

у театралізованій діяльності, обрати фізкультурний інвентар для рухової активності. Патріотичний осередок дає змогу дітям закріплювати знання про традиції та історію рідного краю, Батьківщини. Спеціально облаштований медіапростір запрошує дошкільнят до перегляду презентацій, відеороликів з безпеки: "Помічниця-сирена", "Тривожна валізка", "Мінна небезпека" та інших.

Звісно, усі ми сподіваємося на якнайшвидшу перемогу, але навіть під час війни наші дошкільнята мають право на безпечне і цікаве розвивальне середовище. І облаштувати його за бажанням нам цілком до снаги.

© "Дошкільне виховання", 2022, № 7-8

Науковці, управлінці і практики об'єднують зусилля

У ФОКУСІ: ПРОСТІР БЕЗПЕКИ ТА ЛЮБОВІ
Актуальні проблеми

Освітній процес в умовах війни: роздуми фахівця

Наталія ГАВРИШ,
доктор пед. наук, професор

Одне з випробувань війни — невизначеність, у якій живуть зараз усі українці, і дорослі, й діти. Як же планувати й організувати в цих умовах освіту дошкільнят — найбільш уразливої й водночас найбільш цінної для майбутнього держави категорії її громадян? Готових відповідей немає, тож пропонуємо шукати їх разом!

ЧИТАЙТЕ У ПУБЛІКАЦІЇ

- ✓ Які напрями роботи з дітьми стають пріоритетними?
- ✓ Як планувати освітній процес під час взаємодії офлайн та онлайн?
- ✓ Що робити, коли освітню діяльність перериває сигнал тривоги?
- ✓ Як налагодити співпрацю з батьками?

Час не вибирають, у ньому живуть... На нашу долю і на долю наших дітей випала страшна війна, яка зруйнувала звичне мирне життя, принесла горе і сльози, забравши близьких і рідних, змусивши покинути домівки і шукати захисту на чужині... Але життя продовжується — для когось у прифронтовій зоні, під звуки сирен і розриви снарядів, для когось — у нових умовах далеко від дому, для когось в окупованому ворогом рідному місті чи селі, і майже всюди — у напруженому очікуванні новин із фронту, в готовності миттєво зреагувати на сигнал тривоги.

На жаль, ні місяця, ні дня, ні години спаленого війною дитинства неможливо повторити, переграти, пережити по-іншому. Але зробити все, що в наших силах, для того, аби наші малюки по змозі відновили свій емоційний стан, упоралися з наслідками пережитих травматичних подій і здобули якісну освіту, — наш обов'язок і наша робота.

У ФОКУСІ: ПРОСТІР БЕЗПЕКИ ТА ЛЮБОВІ
Актуальні проблеми

Сигнал тривоги? Як діяти педагогу

Практичні поради щодо організації діяльності дітей у надзвичайних умовах

Людмила ЗАГОРОДНЯ,
доктор пед. наук, доцент,
завідувачка кафедри дошкільної педагогіки і психології,
Глухівський НПУ імені Олександра Довженка

Усі ми нині вчимося жити і працювати в нових обставинах, в умовах постійної фонові тривоги. Для педагогів дошкільця це завдання особливо непросте. Адже вони мають забезпечити своїм вихованцям і фізичну та психологічну безпеку, і якісний освітній процес. Тож ідеї та поради від досвідчених фахівців сьогодні на вагу золота.

Не встигли ми як слід адаптуватися до роботи в умовах карантину, як на порозі постала нова біда — російсько-українська війна. Вона теж вимагає від педагогів швидкої адаптації до надзвичайних ситуацій, із якими ніхто з нас досі не стикався.

У вихователів нині виникає чимало запитань, на які не існує універсальних відповідей, адже заклади дошкільної освіти перебувають у різних умовах. Проте наважуся дати педагогам кілька загальних порад щодо організації життєдіяльності дошкільнят у режимі офлайн.

Зачувши сигнал тривоги, негайно збирайте дітей і прямуйте до пристосованого укриття. Не має значення, де ви в цей час перебуваєте: на занятті в груповій кімнаті, на прогулянці чи у спальні.

Як заспокоїти дітей та організувати їхню діяльність в укритті?

Діти раннього і молодшого дошкільного віку можуть лякатися сирени і плакати, кликати маму. Тому вихователі необхідно мати із собою на телефоні **записи улюбленої музики** малечі, яка перекивала би звуки сирени. Для цієї категорії дітей як найбільш непосидючих доцільно мати

У ФОКУСІ: ПРОСТІР БЕЗПЕКИ ТА ЛЮБОВІ
Актуальні проблеми

Мистецтво жити в невизначених умовах

Інна КОНДРАТЕЦЬ,
канд. пед. наук, старша викладачка
кафедри дошкільної освіти,
Педагогічний інститут Київського університету
імені Бориса Грінченка

Що таке життя "в епоху змін", і які виклики ми маємо гідно прийняти, аби здобути перемогу і зберегти себе та своїх дітей? Які риси, уміння та навички необхідно сформувати якнайшвидше? Про це, а також про реальні кроки, які педагоги можуть зробити вже сьогодні, аби захистити своїх вихованців у надзвичайних ситуаціях, пов'язаних із війною, розмірковує авторка.

ЧИТАЙТЕ У СТАТТІ

- ✓ Які навички необхідні педагогам і дітям під час війни?
- ✓ Що таке румінація і як її подолати?
- ✓ Як підготувати вихованців до дій у надзвичайних ситуаціях?

Життя — дивовижний тренажер, який примушує нас активно вправлятися в тому, що ми так ретельно обходимо, намагаючись не думати, не планувати, емоційно не проживати. Ніхто спеціально не готував нас жити в "епоху змін". Пам'ять охоче підкине з десяток афоризмів на кшталт "Хочеш миру — готуйся до війни", проте... Звісно, миру ми завжди прагнули і прагнемо, а от думати про війну вперто не бажали.

Зрештою ми опинилися там, де опинилися. Наразі з'ясування причин і пошук винних усіх рівнів та рангів лише забиратиме силу духу й віру, необхідні нам для перемоги. Тож іще раз пригадаємо слова австрійського філософа, психіатра і невролога Віктора Франкла:

«Першими ламалися ті, хто вірив, що все от-от закінчиться. Після них — ті, хто не вірив у те, що взагалі колись закінчиться. Вижили ті, хто фокусувався на своїх діях, без очікувань стосовно того, що може чи не може статися.»

Ми всі вже зрозуміли, що під час війни кожен має робити те, що вміє робити найкраще. Зокрема освітяни повинні формувати у вихованців відповідні цінності, розвивати вміння та навички, передавати досвід і знання попередніх поколінь. Два роки, пов'язані з ковідом і дистанційним форматом взаємодії з дітьми, шість місяців війни оголили істину: **інформаційний складник — далеко не найголовніший в освіті дітей.**

Як для педагогів, так і для вихованців на передній план сьогодні виходять розвиток емпатії та здатності до вольової саморегуляції, уміння розуміти власні емоції, слухати й чути, відчувати себе частиною команди, уважність до потреб одне одного.

Якщо ми не навчилися цього за мирних часів, віддаючи перевагу інтелектуальним показникам, то зараз варто опанувати ці життєво необхідні навички.

НАВИЧКИ, ПОТРІБНІ ПЕДАГОГУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Перш ніж стати опорою для вихованців, педагоги мають віднайти власну внутрішню опору. А для цього варто розвивати в собі три важливі навички.

Тримати емоційний тон

Найскладніше під час війни — **унікати емоційних "гойдалок"**. Кожен із нас намагається тримати

Сигнал тривоги? Як діяти педагогу

1. Зібрати дітей і провести до укриття: потягом, вервечкою, парами

2. Творчо обіграти перебування в бомбосховищі

Сигнал тривоги? Як діяти педагогу

3. Провести ритуал на новому місці:

- вправа на єднання (взятися за руки)
- дихальна вправа
- пальчикова вправа
- психогімнастика
- співи
- релаксація
- практика заземлення
- рухи з декламуванням:

**Нас тривога не лякає,
ЗСУ нас захищає!**

Вправи на релаксацію

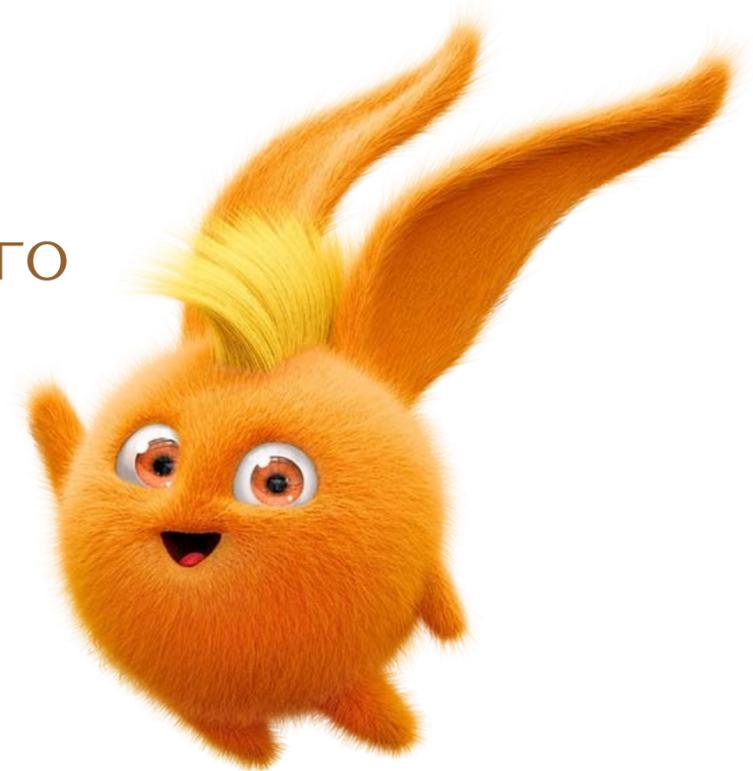
Сонячний зайчик

Уявіть, що сонячний зайчик зазирає вам в очі.
Заплющте оченята.

Ось зайчик біжить далі по обличчю... Ніжно погладьте його долоньками: на лобі, на носі, на щічках, на підборідді.

Тепер погладьте голову, шию, руки, ноги. Зайчик заскочив на животик — погладьте свої животики.

Чудово! Ми подружилися із сонячним зайчиком. А тепер глибоко вдихнемо, розплющимо очі й усміхнемося одне одному.

Вправи на релаксацію

Палуба

Уявіть себе на кораблі. Хвилі хитають його. Ви стоїте на палубі. Щоб не впасти, потрібно розставити ноги ширше і як слід притиснути їх до підлоги. Руки зчепіть за спиною.

Ось палубу хитнуло — і ми перенести вагу тіла на праву ногу. Щосили притисніть її до підлоги, а ліву розслабте, поставте на носок і трохи зігніть у коліні. Випрямтеся. Розслабте ногу.

Тепер палубу хитнуло в інший бік — притисніть до підлоги ліву ногу. Випрямтеся! Вдих... Видих...

Вправи на релаксацію

Пташки

Уявіть, що ви — маленькі пташки. Літаєте літнім лісом, вдихаєте його пахощі й милуєтесь його красою.

Ось ви присіли на гарну квітку і вдихнули її легкий аромат. А тепер полетіли до найвищої липи, сіли на її верхівку і відчули солодкий запах квітучого дерева.

Ось подув теплий літній вітерець, і ви разом з ним полинули до дзюркотливого лісового струмочка. Сівши на край струмка, почистили дзьобиком свої пір'їнки, попили чистої прохолодної водиці, поплескались і знову піднялися вгору. А тепер приземлилися в затишне гніздечко на лісовій галявині...

Дитина і світ

ФЛОМАСТЕРИ — то *прецікаві речі, що не дадуть занудьгувати малечі*

Ігри для дітей дошкільних груп

Юлія ДМИШКО,
викователька, ЗДО № 7 "Волинючка",
м. Володимир, Волинська обл.

ВАРТО ПРОЧИТАТИ БАТЬКАМ

Креативному педагогу для організації розвивальної роботи з дітьми достатньо і коробки з фломастерами (частина з яких уже, може, й не малює). Поділіться ідеями з батьками, аби допомогти їм проводити час із малечою цікаво та з користю навіть за умови обмежених ресурсів в умовах воєнного стану чи еміграції.

Ігри з фломастерами допоможуть невимушено розв'язати багато розвивальних і навчальних завдань: закріплювати знання назв кольорів спектра, навички порядкової та кількісної лічби в межах 10; учини дітей установлювати взаємозв'язки між предметами, аналізувати та робити висновки; сприяти розвитку дрібної моторики, фантазії, зорової та слухової пам'яті, зв'язного мовлення.

Веселка

Пригадайте з дітьми кольори веселки, разом відшукайте в коробці відповідні фломастери, полічіть їх.

Запропонуйте малечі викласти фломастери в тому порядку, що й кольори веселки. При цьому буде доречно розуміти мнемофразу, яка допоможе запам'ятати послідовність веселкових барв: "Чепурний пузатий жуқ з'їв бокатий стиглий фрукт".

Після цього веселку можна намалювати або створити в незвичний спосіб, що неодмінно здивує малюків. Візьміть серветку, складіть її навпіл, посередині намалюйте смужечки всіх семи кольорів райдуґи. А потім умочіть край серветки у воду. Промовте: "Сонце дощик зустріло і веселку утворило", — і спостерігайте разом, як змінюється малюнок.

Який за порядком? Скільки?

Запропонуйте дітям розкласти фломастери на столі та дітям за словесними вказівками:

- *Політь, скільки всіх фломастерів разом.*
- *Якого кольору фломастер лежить другим за порядком (зліва направо)?*
- *Який за порядком зелений (червоний, синій) фломастер?*

Хто швидше?

Запропонуйте дошкільнятам за сигналом швидко віднайти ковпачки від фломастерів відповідних кольорів.

Укладання: дітям пропонується знайти помилку — ковпачок, надітий на фломастер, що не відповідає його кольору.

Принагідно можна закріпити правила використання фломастерів і провести **експеримент**: узяти один фломастер і намалювати ним будь-що, аби переконатися, що він пише. Після цього залишити його без ковпачка на 1-2 год. Потім знову спробувати щось намалювати і пересвідчитися, що він не малює або малює набагато гірше, ніж доти. Діти мають дійти висновку, що на повітрі не закритий фломастер втрачає здатність малювати, а отже, завжди слід надягати ковпачок.

Дитина і світ

Із чого складається фломастер?

Запропонуйте малечі дослідити, як саме "працюють" фломастери (краще розбирати та складати фломастери, які вже були у використанні). Спершу оберіть один фломастер, нехай діти назвуть його колір. Аби переконатися в правильності відповіді, намалюйте ним щось на папері. З'ясуйте разом, із чого фломастер складається. Прокоментуйте: "Основа фломастера схожа на трубку, в якій ховається спиртовий стержень певного кольору. Ковпачок захищає стержень від висихання і дає змогу фломастеру довше малювати".

Хатинки для фломастерів

Запитайте в дітей: "Як ви гадаєте, де приємніше жити — у звичайних сірих будинках чи в кольорових та яскравих?". Запропонуйте викласти з різноколірних фломастерів зображення будиночків.

Підведіть малечі до думки, що фломастери теж мають оселі — коробочки, у яких вони "живуть". Нехай діти за бажанням оздоблять "хатинки для фломастерів" і розкажуть про них.

Оживи цеглинку

Попросіть дітей обрати цеглинку конструктора будь-яких кольорів і обвести її по контуру фломастерами відповідного забарвлення, назвавши колір цеглинки та фломастера і розфарбувати контур.

Запропонуйте малечі узяти таку кількість фломастерів, яку вони зможуть утримати в руці, зняти ковпачки і малювати одночасно всіма. Після завершення малювання можна озвучити намальоване та трішки пофантазувати: на що це схоже, що нагадує?

Примітка. Що більше кольорів задіяно, то цікавіший буде малюнок.

Продовж казку

Запропонуйте дошкільнятам стати справжніми казкарями. Нехай кожен вибере собі фломастер будь-якого кольору. Дорослий починає казку, а діти по черзі її продовжують.

Наприклад: "Одного літнього ранку у своєму теплом ліжку солодко спав червоний фломастер...". Діти по черзі долучаються до складання сюжету, вводячи "своїх" персонажів. ■

© "Дошкільнє виховання", 2022, № 6

20

© "Дошкільнє виховання", 2022, № 6

21

Дитина і світ

ПОМПОНИ КОЛЬОРОВІ ДО ГРИ ЗАВЖДИ ГОТОВІ

Ігри для дітей старшої групи із ЗПР

Наталія ЧМІХ,
учителька-дефектологиня,
ЗДО № 9 "Весняночка", м. Шостка, Сумська обл.

ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Педагоги, що виховують малечі із затримкою психічного розвитку, невтомно шукають нові ефективні методи і прийоми для роботи з ними. Пропонуємо вашій увазі добірку ігор та вправ, розроблених колегою із Сумщини з використанням кольорових помпонів. Вони обов'язково сподобаються вашим вихованцям і допоможуть у розв'язанні цілої низки навчальних і корекційно-розвивальних завдань.

"КОЛЬОРОВІ ПОМПОНИ":

- репрезентують великий спектр кольорів;
- приємні на дотик;
- ефективні для масажних вправ, релаксації;
- придатні для використання в дихальній гімнастиці;
- похваляють заняття з математики, розвитку мовлення.

• • • **СЕНСОРИЙНИЙ РОЗВИТОК** • • •

Мета. Ознайомлювати дітей з кольорами (жовтий, зелений, червоний, білий) та величинами (великий, менший, найменший). Вправляти в доборанні відповідних кольорів. Учити дітяти за інструкцією, встановлювати логічну послідовність. Розвивати логічне мислення, увагу, дрібно моторику.

Сортування за кольорами

Матеріал: кольорові помпони різної величини; кольорові циліндри.

Хід гри

Вихователька пропонує дітям розглянути помпони, помітити їх руками, повторити за нею назви кольорів та наповнити помпонами циліндри відповідно до кольору. Також можна добирати

Спеціальна освіта

Логічний ланцюжок

Матеріал: кольорові помпони; "логічні доріжки" — картонні прямокутні смужки із зображеннями кружечків, які чергуються за кольорами.

Хід гри

Діти разом з педагогінею розглядають "логічні доріжки", називають зображені на них кольори. Потім мають продовжити викладати помпони в заданій послідовності і назвати кольори ланцюжка на "логічній доріжці".

Наповни скляночки

Матеріал: кольорові помпони; смужки із зображеннями склянками і помпонами в них.

Хід гри

Діти мають зробити незвичайний "коктейль" і "наповнити" ним скляночки (розглядають зразок і накладають помпони у склянки в правильній послідовності).

Здмухні помпончики

Матеріал: 5 кольорових картонних стаканчиків; помпони різних кольорів; коктейльна трубочка.

Хід гри

Перед дитиною розставляють картонні стаканчики, перевернуті доріг дном, і пропонують викласти на кожен стаканчик кольоровий помпон відповідного кольору. Здавши цього дитина має, взяти в рот трубочку, здути помпони зі стаканчиків, не зваливши останні.

Світлофор

Матеріал: червоний, жовтий, зелений помпони, пришиті до ниточок таких самих кольорів.

Хід гри

Дитина разом із дорослим розглядає помпони, називаючи їх кольори. Педагогіня підводить вихованця до думки, що ці кольори нагадують світлофор. Пропонує викласти з них світлофор, назвати його кольори і зазначити, у якому порядку

© "Дошкільнє виховання", 2022, № 6

16

© "Дошкільнє виховання", 2022, № 6

17

Разом граємось, тривоги не лякаємось!

Ігри в укритті для дітей дошкільних груп

Олена ВЕРЕМЧУК,
вчителька-дефектологиня;
Олена ІВАНЮК,
вихователька,
Олена ЛУЩАКЕВИЧ,
музична керівниця,
ЗДО № 8 "Зоряна вишиванка",
м. Володимир, Волинська обл.

У той час, коли наші ЗСУ героїчно захищають рідну землю від окупантів, ми, педагоги та батьки, маємо захищати дітей від страху, допомагати їм долати негативні емоції, заспокоювати і, звісно ж, продовжувати навчати й розвивати малечу. Пропонуємо вашій увазі кілька ігор, групових та індивідуальних, які допоможуть знизити тривожність дітей і розважити їх в укритті ЗДО.

Дидактична гра "ПОГОДУЄМО ТВАРИНОК"

(з використанням фетрових іграшок)

Мета. Закріплювати знання дітей про диких та свійських тварин. Збагачувати уявлення про довкілля. Розширювати словниковий запас. Вправляти у граматично правильному узгодженні іменників із дієсловами. Закріплювати правильну вимову назв тварин та продуктів, які вони вживають. Розвивати мовлення, мислення, увагу, емпатію, дрібну моторику. Виховувати любов до тварин.

Матеріал: фетрові маски зайця, kota, мавпи та собаки; іграшкові банани, фетрові морквики, кісточки, рибики в кольорових мисочках.

Хід гри

Вихователька. Діти, ви щойно пригостилися смаколиками, які були у ваших наплічниках. Вам сподобалося? А що ще ви любите їсти? (Відповіді дітей.)

Запитання до дітей

- Як ви гадаєте, що смакує курочці?
- А що полюбляє їсти корова?
- Чим харчується коза?
- Що до смаку білочці?

Вихователька. Погляньте, діти, перед вами в мисочках лежать харчі, які до смаку нашим тваринкам. Оберіть для кожної тварини те, що вона їсть, і погодуйте її.

Що в зеленій мисочці? (Відповідь дитини.)

А яку тваринку ти цим погодуєш? (Самостійна робота дитини.)

Ви молодці, правильно визначили продукти, якими харчуються тварини, і добре їх нагодували.

Дидактична гра "ВІДГАДАЙ ФІГУРУ І ПОКАЖИ"

Мета. Навчати дітей зосереджуватись та прислухатися до свого тіла. Розвивати вміння впізнавати, називати та показувати фігури, які їм малюють пальцем на спині. Формувати навички стабілізації емоційного стану.

Матеріал: кольорові зображення геометричних фігур (круга, прямокутника, трикутника, ромба), розташовані на стіні або на ширмі.

Хід гри

Дитина повернута обличчям до ширми, на якій зображені геометричні фігури. Педагогиня або хтось із вихованців пальчиком малює на її спині фігуру, а дитина має відгадати та показати цю фігуру на ширмі.

Світ гри

іграва діяльність

психологічний клімат

Світ гри

Дидактична гра "ЧАРІВНА КОРОБКА"

Мета. Закріплювати знання дітьми назв об'ємних геометричних фігур (куб, куля, циліндр) та їхніх ознак (наявність кутів, сторін, округлість); уміння орієнтуватись у просторі. Розвивати вміння розрізнати предмети за формою на дотик, мовлення, уяву, пам'ять, дотикові відчуття, дрібну моторику. Виховувати товариськість.

Матеріал: кольорова коробка, у якій одна сторона прозора, а в протилежній два отвори, куди дитина просовує руки. Усередині коробки містяться пінопластові кульки, серед яких заховані різноманітні предмети, яких не видно за наповнювачем.

Хід гри

Педагогиня пропонує дитині просунути руки в отвори коробки і шукати заховані там предмети. Знайшовши, не дивлячись, обстежити руками, назвати знайдений предмет та описати його за тактильними відчуттями.

Рухлива гра "ПОКАЖИ ТВАРИНКУ"

Мета. Розширювати уявлення дітей про тваринний світ. Учити розрізнати тварин, наслідувати їхні голоси та відтворювати рухи. Розвивати вміння виражати свої почуття та емоції. Виховувати товариське ставлення до дітей різного віку.

Матеріал: зображення диких та свійських тварин.

Хід гри

Діти рухаються по колу, промовляючи слова:

— Ми по колу підемо, гарну гру заведемо!

Педагогиня промовляє:

— Тари-бари-барбарис, на тваринку обернись!

Дорослий показує зображення тварин на картинках, а діти відтворюють їх рухами та звуконаслідуванням.

Що чарівна коробка ховає?
Рученьята малі відшукують

Фотоконкурс
"Наші діти"

Рухлива гра "ВЕСЕЛИЙ ПОТЯГ"

Мета. Закріплювати уявлення дітей про звірів. Учити визначати їх місце в докільлі. Розвивати вміння виконувати рухи за звуковим сигналом. Стимулювати переживання позитивних емоцій. Виховувати товариськість.

Матеріал: картки із зображеннями тварин (по одній для кожного учасника гри), стільки ж стільчиків, наголовників тварин.

Хід гри

На столі розкладені картки із зображеннями тварин малюнками вниз. По колу розставлені стільчики, на яких лежать наголовники (це зупинки, на яких чекають потяг). Діти підходять до столу, обирають картки, визначають, які тварини на них зображені.

Вихователька промовляє:

— Наш потяг веселий у ліс вирушає.

Там, в лісі, тваринок усіх покатає.

Нумо швидше всі, малята,

На тваринок обертатись!

Зібрались у потязі дружні тваринки,
І потяг веселий мчить без зупинки!

фото надані авторками

Руханка з елементами самомасажу “Пес Патрон”

Раз, два! Раз, два!
Псу Патрону йти пора.
(Діти крокують на місці.)

Пес на службу вирушає —
ЗСУ допомагає.
(Крокують на місці, показуючи вподобайку.)

Свій броньований жилет
Одягає наперед.
(Руками навхрест постукують по грудях.)

Лапи мусить тренувати,
Щоб далеко мандрувати.
(Постукують по колінах.)

Пес Патрон тренує очі —
Йде у розвідку щоночі.
(“Дивляться в бінокль”.)

Песик вуха наставляє —
Кожен шурхіт помічає.
(Розтирають долонями вуха.)

Носом пастку відчуває
І бійців попереджає.
(Пальцями потирають ніс.)

Пес Патрон допомагає —
Перемогу наближає!
(Плескають у долоні й стрибають.)

Психологічна самодопомога

1 **Визначаємося з власною картиною світу**

Дайте собі відповідь на запитання: "Хто я? Де я?"; "У що я вірю? На що спираюся?"; "Що я здатний зробити, а чого не зроблю ніколи?".

2 **Відкриваємо власні джерела енергетичних ресурсів**

Перебуваючи у спокійному стані, запишіть джерела, що надають вам сили, як-от природа, спорт, спілкування, город, хобі та ін. І в момент, коли вас раптом "накриють" емоції або поглине апатія, ви зможете припасти до одного із них наповнитись енергією.

3 **Залишаємося (або стаємо) фізично активними**

Важливо рухатися. Крім очевидної фізичної користі, отримуємо шанс підвищити рівень своєї життєздатності та емоційної стійкості.

4 **Надихаємося мистецтвом**

Ефективним засобом відпочити від тяжких думок, а також усвідомити власні емоційні реакції є перегляд мульт- і кінофільмів, читання книжок, розглядання репродукцій картин, слухання інструментальної музики чи пісень.

5 **Шукаємо опору в авторитетах**

Це може бути Святе Письмо, або ідеї древніх і сучасних філософів, мудреців, письменників, психологів, або думки поважних експертів, радників, політиків, або... Значимих людей може бути кілька, але безперечно одне: їхні слова та погляди мають вписуватись у вашу картину світу.

Психологічна самодопомога

6 Робимо добрі справи

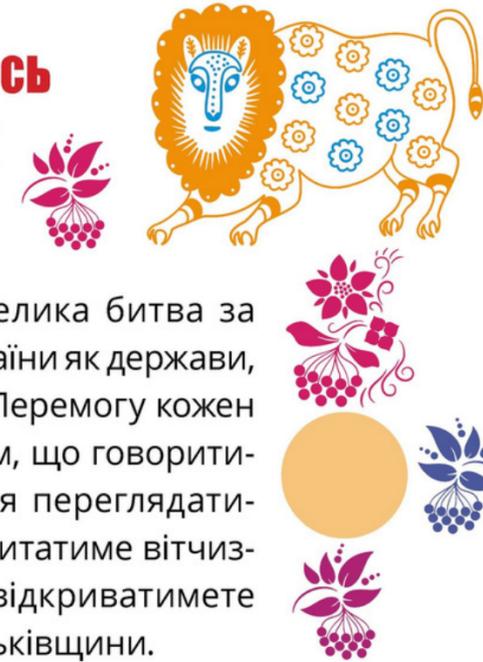
Отримали ресурс від значимої для вас людини — передайте далі, станьте опорою для інших.

Добрі справи можуть бути різними: це і благодійна допомога, і волонтерство, і молитва за тих, хто перебуває на передовій, у зоні бойових дій або в скрутних умовах.

7 Наповнюємось українським контентом

Нині відбувається велика битва за сам факт існування України як держави, як нації. Свій внесок у Перемогу кожен з нас може зробити тим, що говоритиме українською, щодня переглядатиме українські фільми, читатиме вітчизняних письменників, відкриватимете по-новому історію Батьківщини.

8 Усвідомлюємо власні емоції

Візьмімо за звичку спостерігати за проявами в собі різних емоцій. Гарно спрацьовує прийом “Стоп” (відчувши, що рівень люті зашкалює, перемикайтеся, виходьте з “новинного простору”) або “Таймінг” (скажіть собі: “Я поплачу до певної години, а потім устану і піду — працювати, гуляти, малювати тощо”).

9 Вітамінізуємося

Настала весна, і наша психіка, як і весь організм, потребує вітамінів. Можна “споживати” їх у вигляді щоденних афірмацій, листів до себе тощо.

10 Живемо тут і зараз

Нікому не відомо, що на нас чекає і скільки це все триватиме. Тому маємо навчитися жити в поточному моменті. Не тужити за минулим, не боятися майбутнього (і не поринати у рожеві мрії також), а спробувати адекватно оцінити і прожити той досвід, який пропонує нам життя.

Дистанційна освіта

Мистецтво як засіб підтримки та розвитку дошкільнят (за матеріалами журналу “Джміль”)

джміль
Дослідження, Живопис, Музика і Література

Журнал для дітей від 4 до 104 років,
їхніх батьків і педагогів

Про журнал Рубрики **Вигідно!** Передплата Електронні додатки Конкурс Пошук

Перемога неминуча! Настане мир. Все буде Україна!

передплатіть журнали
на jmil.com.ua
в один клік
зручно
швидко
вигідно

Поширити

Джміль № 2, 2023 – “Друзі поруч”

Читайте українське –
читайте “Джміль”!

Як чудово, що, окрім дуже поганих сусідів, в Україні є інші – ті, що простягнули руку допомоги! Цей випуск розкаже про культуру та звичаї найближчих країн Європи, а ще подарує ідеї для цікавого дозвілля разом.

Купити друкований номер Читати онлайн

Підтримайте журнал **джміль**
ОСТАННІ ВИПУСКИ

КУПИТИ “ДЖМІЛЬ” №2

Сайт журналу “Джміль”

jmil.com.ua

Вернісаж

Рубрика, у якій публікуються
репродукції картин світових
та вітчизняних митців,
а також бесіди за ними.

Христос воскрес — ллється золото з небес!

Бесіда за картиною Віктора
Зарецького “Солдатка”

Журнал “Джміль”
№3, 2018

Тема номера: “У родинному
колі”

ДБ

Перемога

Бесіда за картиною
Марти Пітчук

Журнал “Джміль”
№9–10, 2022
Тема номера: “Дім
книжок”

ХУДОЖНЯ СТУДІЯ

Рубрика представляє нетрадиційні техніки образотворчості (покрокові інструкції та добірки зразків), які приваблюють і дивують малюків, сприяють активізації фантазії, дослідницької діяльності, допомагають педагогу зробити заняття святковим, незвичайним.

Журнал “Джміль”

№5–6, 2021

Тема номера: “Смакота”

Журнал “Джміль”
№7–8, 2020
Тема номера: “День дружби”

Студія декоративного мистецтва

Рубрика, у якій представлені зразки творів декоративного мистецтва (вишивка, ткацтво, розпис, лозоплетіння, кераміка та інші) та бесіди про їхні художні особливості, історію створення, а також прості майстер-класи з декору.

Весна іде, любов несе,
цвітуть сади, радіє все

Майстриня Наталя Лашко

*Журнал “Джміль”
№3-4, 2022*

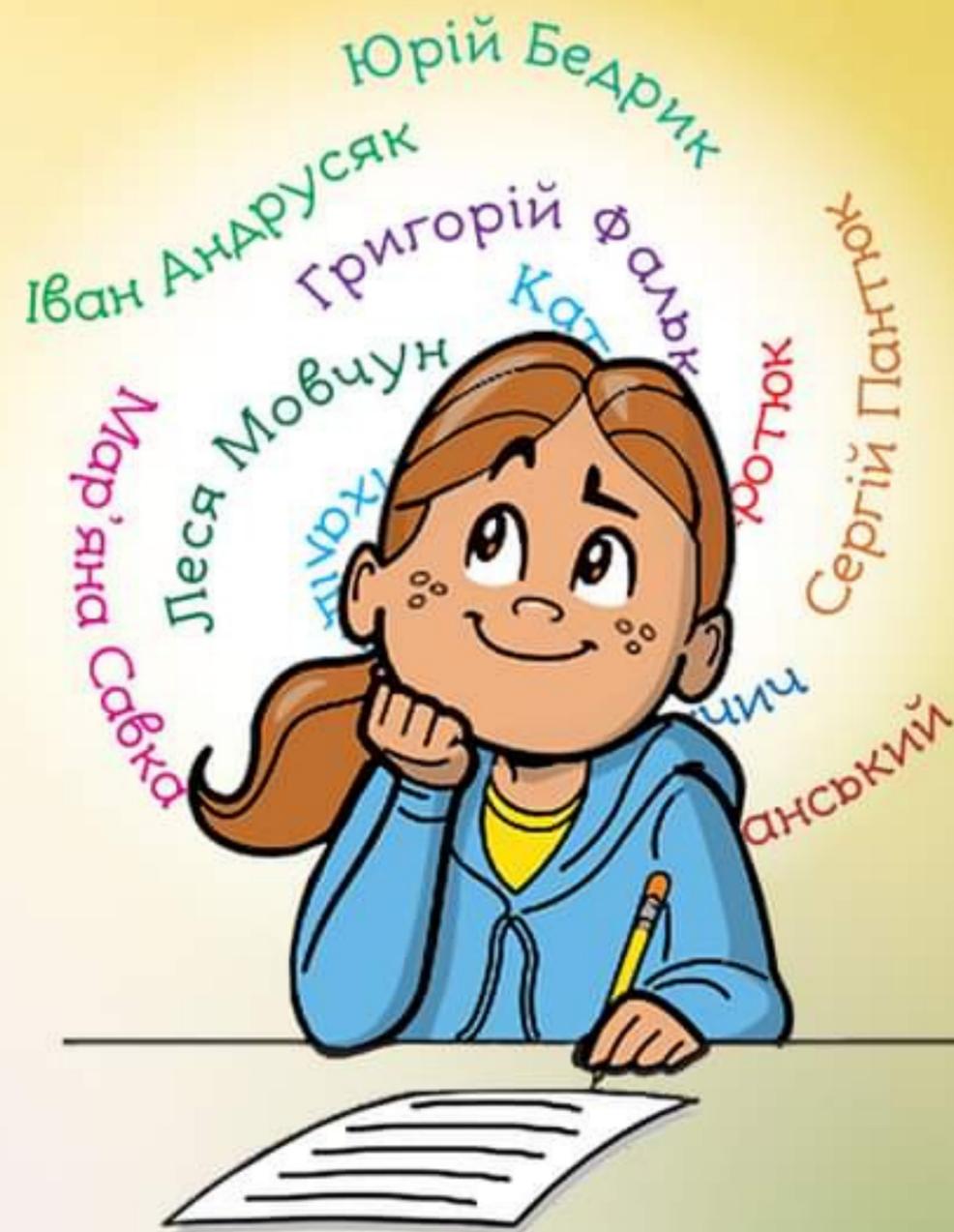
*Тема номера: “Природа
прокидається”*

Конкурс журналу

ДЖМІЛЬ

Дослідження, Живопис, Музика і Література

Читайте вірші
сучасних українських авторів
та вигравайте призи!

konkurs@jmil.com.ua

Запрошуємо до співпраці!

Наші контакти:

- Електронна пошта: info@dv.in.ua
- Facebook-сторінка “Дошкільне виховання”: fb.com/doshkilne.vyhovannya
- Телефон: (099) 376 3536

Facebook-сторінка Дошкільне виховання

Науково-методичний журнал для педагогів і батьків

Дошкільне виховання

А також "Джміль" для дітей!

74140
ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС

40295
ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС

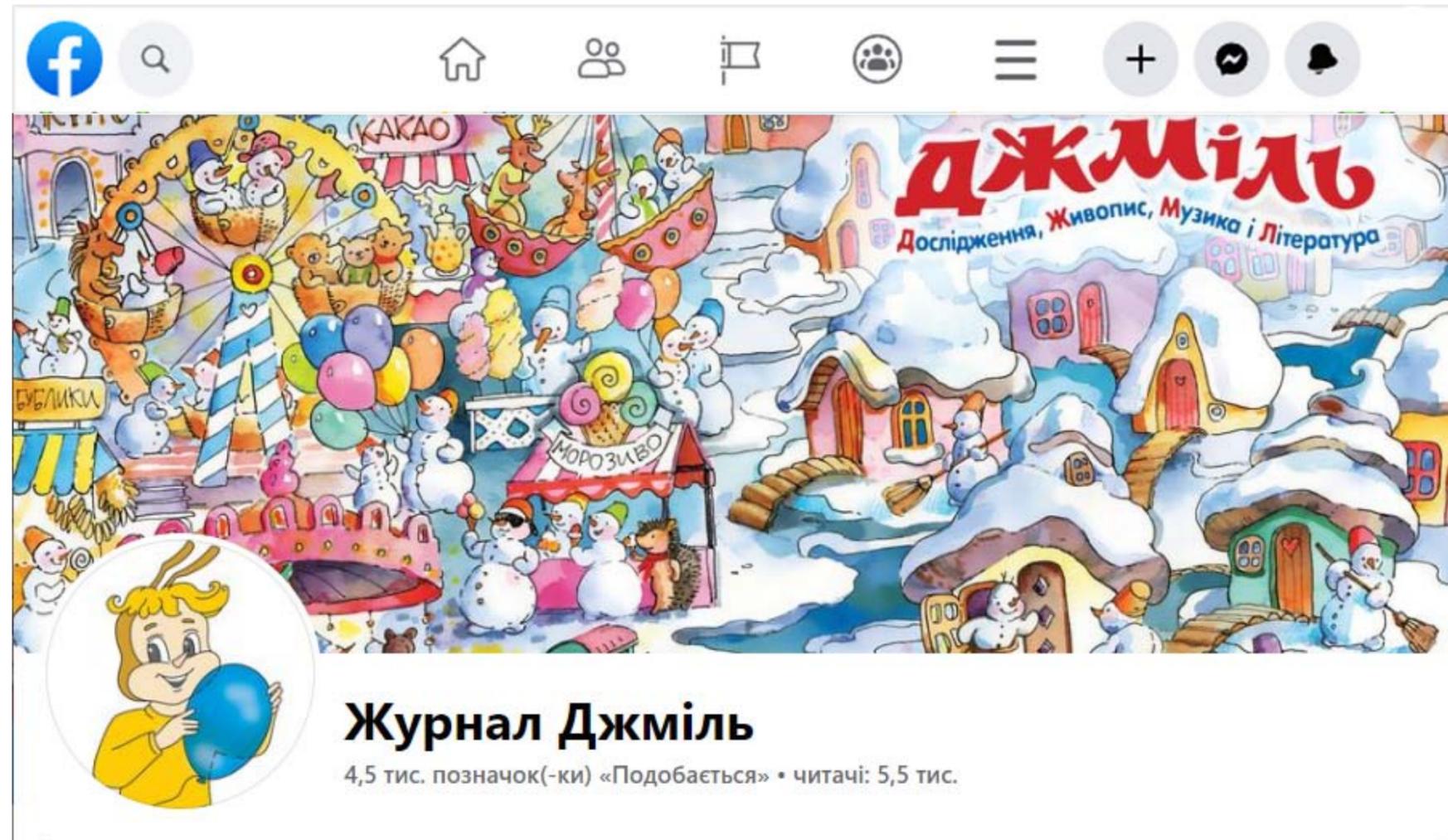
Дошкільне виховання
@doshkilne.vyhovannya · ★ 5 Один відгук · 3МІ

Надіслати повідомлення

facebook.com/doshkilne.vyhovannya

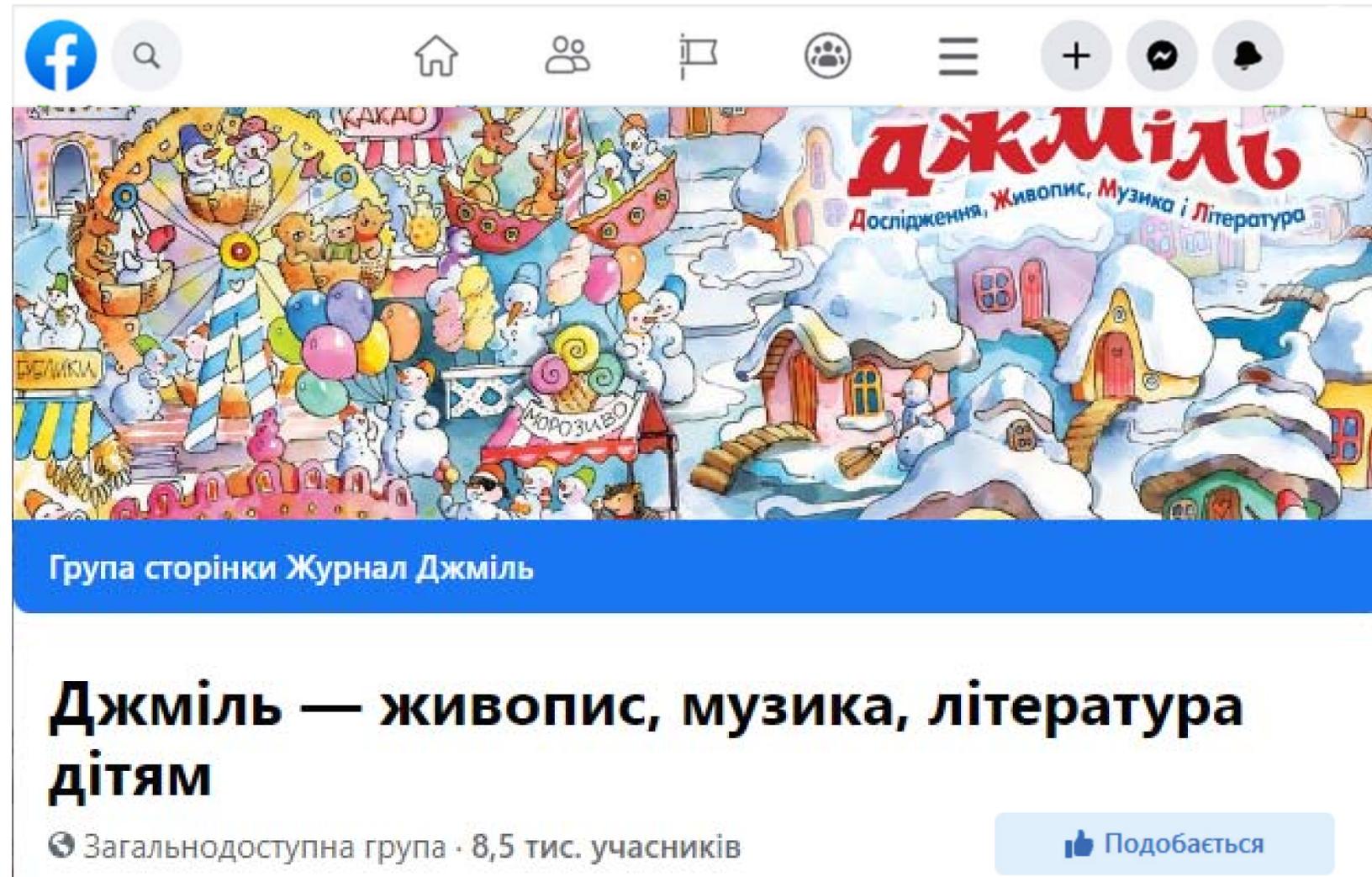
Facebook-сторінка Журнал Джміль

facebook.com/Journal.Jmil

Facebook-група Джміль — живопис, музика, література дітям

Передплата журналів “Дошкільне виховання” і “Джміль”

Передплатити

jmil.com.ua/peredplata